

**UCHWAŁA NR 186(XXIII)16
RADY GMINY PORAJ**

z dnia 16 września 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Poraj na lata
2016-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 446)

**Rada Gminy Poraj
uchwała, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Poraj na lata 2016-2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Poraj.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Gminy

Katarzyna Kaźmierczak

ŚLĄSKIE CENTRUM ENERGETYKI

Śląskie Centrum Energetyki Sp. z o.o.
42-690 Tworóg, ul. Grunwaldzka 1A
NIP 645-254-21-45, REGON 360847022
e-mail: biuro@ce.slask.pl, tel. 693-399-332

Gmina Poraj

Strategia Rozwoju Gminy Poraj na lata 2016-2026

Zespół autorski:
Katarzyna Goinda
Dominika Ziaja

Tworóg, grudzień 2015 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
1. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA.....	5
1.1. Podstawowe założenia Strategii Rozwoju	5
1.2 Tworzenie dokumentu Strategii	5
1.3 Struktura dokumentu.....	7
1.4 Diagnoza aktualnego stanu społeczno-gospodarczym Gminy.....	7
1.4.1 Uwarunkowania przestrzenno-środowiskowe	8
1.4.2 Uwarunkowania społeczno-gospodarcze	8
1.5 Wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych	9
2. CZĘŚĆ PROGRAMUJĄCO-STRATEGICZNA	11
2.1. Analiza obszarów problemowych.....	11
2.1.1 Analiza SWOT.....	11
2.1.2 Drzewo problemów.....	16
2.2. Kierunki rozwoju Gminy Poraj.....	18
2.2.1 Wizja i misja rozwoju Gminy Poraj.....	18
2.2.2 Cele szczegółowe i działania priorytetowe	20
2.2.3 Przykładowe zadania w ramach poszczególnych działań priorytetowych	28
2.3. Powiązania Strategii Rozwoju Gminy Poraj z innymi dokumentami strategicznymi na szczeblu krajowym i regionalnym oraz założenia UE we wspieraniu rozwoju regionalnego. 32	
2.4. Źródła finansowania zadań zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii oraz harmonogram ich realizacji.....	34
2.5. Ocena wpływu realizacji Strategii na środowisko	49
3. CZĘŚĆ WDROŻENIOWA	55
3.1. Ewaluacja i monitoring Strategii na lata 2016–2026	55
3.2. Wskaźniki realizacji Strategii	58
Spis tabel i schematów	60
Spis rysunków	61

Wstęp

Dokument Strategii Rozwoju jest jednym z najważniejszych dokumentów gminnych, w którym przedstawione zostają długoterminowe cele i zadania strategiczne planowane do realizacji, uwzględniając przy tym szanse i zagrożenia wynikające ze zmian zachodzących w otoczeniu i działań innych podmiotów.

Zarządzanie Gminą jest ściśle związane z podejmowaniem decyzji i działań istotnych dla lokalnej społeczności. Efektywne zaś zarządzanie Gminą jest możliwe dzięki wyznaczeniu wieloletniego planu, który wskaże dalsze kierunki rozwoju danej jednostki. Podstawowym celem tworzenia dokumentu strategicznego, jakim jest Strategia Rozwoju, jest zdiagnozowanie priorytetowych kierunków rozwoju zmierzających do rozwoju społeczno-gospodarczego całej Gminy Poraj.

Opracowanie Strategii Rozwoju umożliwia określenie głównych kierunków i celów rozwoju gminy, uwzględniając potrzeby lokalnej społeczności. Dzięki niemu władze lokalne będą mogły racjonalnie organizować przyszłe działania, by były one jak najbardziej efektywnymi działaniami, które zapewnią dynamiczny rozwój terenu Gminy, przede wszystkim poprzez tworzenie dogodnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, wspieranie inicjatyw społecznych oraz aktywizację społeczności lokalnej. Dokument ten również dostarcza ważne informacje podmiotom gospodarczym, potencjalnym inwestorom, a także mieszkańcom o długoterminowych uwarunkowaniach rozwojowych i metodach rozwiązywania problemów, które mogą powstać. Strategia daje możliwości zwiększenia konkurencyjności gminy, na tle innych jednostek samorządu terytorialnego, a w następstwie tego wzmocnić jej pozycję strategiczną w skali wojewódzkiej czy krajowej.

Dokument Strategii składa się z dwóch zasadniczych części: diagnostycznej oraz planistycznej. Część diagnostyczna obejmuje rozpoznanie aktualnego stanu Gminy Poraj wraz z jej tendencjami rozwojowymi. Diagnoza pozwala m.in. na poznanie mocnych i słabych stron Gminy oraz szans i zagrożeń.

Głównymi przesłankami przy opracowywaniu dokumentu Strategii Rozwoju są:

- dostosowanie zaplanowanych celów rozwojowych Gminy Poraj do celów rozwojowych jednostek wyższego szczebla- powiatu myszkowskiego, województwa śląskiego,
- uwzględnienia aktualnych uwarunkowań makroekonomicznych, przepisów prawnych, zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej,
- wpisanie w kierunki finansowania zadań ze środków unijnych w perspektywie na lata 2014-2020 potrzeb rozwojowych Gminy Poraj.

1. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

1.1. Podstawowe założenia Strategii Rozwoju

Powstanie niniejszego dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Poraj podyktowane zostało potrzebą i wymogiem ciągle zachodzących zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy oraz zmieniających się warunków otoczenia zewnętrznego. Zmiany te wymagają nowego spojrzenia na posiadane aktualnie zasoby oraz możliwe przyszłe perspektywy rozwoju. Planowanie strategiczne jest niezbędnym elementem efektywnego zarządzania i współpracy samorządowej. Ułatwia również skuteczne pozyskiwanie funduszy zewnętrznych i sprawne zarządzanie ograniczonymi funduszami na realizację zadań planowanych do realizacji.

Strategia Rozwoju jest dokumentem obejmującym w swej treści najważniejsze sfery funkcjonowania Gminy, w tym zagadnienia dotyczące: społeczeństwa, środowiska, położenia i zagospodarowania przestrzennego, gospodarki i infrastruktury technicznej. Wszystkie te strefy zostały uwzględnione w celach strategicznych planowanych do realizacji, wyznaczone na podstawie diagnozy aktualnej sytuacji Gminy oraz potrzeb mieszkańców na podstawie przeprowadzonych konsultacji.

W dokumencie zaprezentowane zostały wizje i misje dla Gminy, a także cele główne i szczegółowe przewidziane do realizacji w trakcie okresu jego obowiązywania. Strategia Gminy Poraj jest dokumentem otwartym i w miarę upływu czasu oraz podejmowanych działań w niej uwzględnionych, możliwa będzie jej aktualizacja. W przypadku konieczności planowane będą nowe działania lub korygowane te, które zostały sformułowane na etapie jej tworzenia. Wszystkie te zmiany będą miały również na celu jak najlepsze dostosowanie się do ciągle zmieniającego się otoczenia.

1.2 Tworzenie dokumentu Strategii

Strategia Rozwoju Gminy Poraj jest odpowiedzią na wyniki dyskusji nad dalszymi kierunkami rozwoju, w której uczestniczyli przedstawiciele zarówno sektora publicznego,

społecznego jak i gospodarczego. Cały proces tworzenia dokumentu umożliwił poznanie opinii przedstawicieli tych różnych środowisk na temat aktualnego stanu oraz wizji i planów rozwojowych na przyszłość Gminy Poraj. Dzięki dialogowi przedstawicieli poszczególnych środowisk pozyskano informacje dotyczące wizji i kierunków przyszłego rozwoju Gminy, które przedstawiają potrzeby całej społeczności lokalnej.

Prace związane z przygotowaniem, opracowaniem i sukcesywnym wdrażaniem Strategii Rozwoju dla Gminy Poraj rozpoczęto w październiku 2015 roku. Całość prac nad Strategią koordynowała Grupa robocza ds. współpracy przy tworzeniu Strategii Rozwoju Gminy Poraj powołana przez Wójta Gminy Poraj. W skład Grupy weszło dziewięć osób, którzy są pracownikami Urzędu Gminy oraz współpracujący specjaliści zewnętrzeni. Prace nad Strategią zainaugurowano spotkaniem, w trakcie, którego przedstawione zostały podstawowe zagadnienia i znaczenie samego dokumentu Strategii, w którym wzięli udział przedstawiciele Rady Gminy oraz Urzędu Gminy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe oraz mieszkańcy.

W trakcie prac nad dokumentem Strategii wykorzystano szereg wzajemnie uzupełniających się metod prac analitycznych i partycypacyjnych. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć:

- analizę aktualnych danych,
- badania prowadzone wśród mieszkańców gminy, pozwalające poznać opinię samych mieszkańców,
- analizę strategiczną,
- spotkania warsztatowe Grupy roboczej,
- spotkania warsztatowe z przedstawicielami instytucji, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych z terenu gminy.

Podstawowym źródłem informacji przy opracowywaniu Strategii był dokument Diagnozy strategicznej na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Poraj na lata 2016-2026. W dokumencie tym zawarte zostały informacje dotyczące aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej w Gminie. Ważnym elementem są również wnioski zgłaszane przez wszystkie grupy społeczne uczestniczące w warsztatach i konsultacjach społecznych. Zebrane dane i informacje zostały przeanalizowane, i na ich podstawie opracowano Projekt Strategii,

udostępniając go wszystkim zainteresowanym za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy.

1.3 Struktura dokumentu

Strategia Rozwoju Gminy Poraj na lata 2016–2026 składa się z trzech zasadniczych części:

- część wprowadzająca,
- część programująco-strategiczna,
- część wdrożeniowa.

W części pierwszej przedstawiono główne przesłanki do powstawania Strategii, opisano przebieg procesu jej tworzenia, wykorzystane metody.

Część druga zawiera wskazane najważniejsze problemy w Gminie oraz kierunki ich rozwiązania, a także cele szczegółowe i działania priorytetowe odpowiadające przyjętej misji rozwoju gminy.

Część trzecia określa zasady wdrażania planowanych w Strategii działań i ich monitorowania wraz ze wskaźnikami służącymi do oceny skuteczności wdrażania Strategii.

1.4 Diagnoza aktualnego stanu społeczno-gospodarczego Gminy

Szczegółowa diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Poraj została przedstawiona w dodatkowym dokumencie *Diagnoza strategiczna na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy Poraj na lata 2016–2026*. Przedstawiono w niej uwarunkowania społeczne, gospodarcze, przestrzenne, środowiskowe i kulturowe na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat. Sytuacja Gminy Poraj w poszczególnych dziedzinach została porównana z sytuacją na tle kraju, województwa śląskiego i powiatu myszkowskiego, przedstawiając wnioski z wybranych dziedzin społecznych i gospodarczych.

1.4.1 Uwarunkowania przestrzenno-środowiskowe

Gmina Poraj zajmuje powierzchnię 57 km², na 1 km² mieszkają 192 osoby. Graniczy z gminami: Kamienica Polska, Koziegłowy, Myszków, Olsztyn i Żarki. W skład Gminy Poraj wchodzi 8 sołectw. Gmina posiada dogodne położenie komunikacyjne, przez jej teren przebiega droga wojewódzka 791.

Gmina jest położona na obszarze dwóch prowincji Wyżyny Małopolskiej i Wyżyny Śląsko-Krakowskiej, w układzie terenu typowym dla obszarów jurajskich. Lasy i grunty zadrzewione zajmują 38, 7% terenu gminy. Lasy w Gminie pełnią ważną funkcję ekologiczną i gospodarczą oraz podnoszą atrakcyjność turystyczną regionu. Gmina Poraj posiada bogate walory przyrodnicze. Na terenie Gminy dotychczas ustanowiono jeden pomnik przyrody. Aleja lipowa w Choroni uzyskała statut pomnika przyrody zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Częstochowskiego nr 4/96 z dnia 6 lutego 1996r. Zgodnie z tym rozporządzeniem za pomnik przyrody uznano aleję wraz z 29 lipami szeroko oraz drobnolistnymi.

1.4.2 Uwarunkowania społeczno-gospodarcze

Na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia notuje się wzrost liczby mieszkańców. W porównaniu z rokiem 2005, liczba ludności wzrosła o 495 osób. Na koniec roku 2014 Gminę Poraj zamieszkiwało 10 957 osób. W latach 2005-2014 w Gminie obserwuje się ujemny przyrost naturalny mieszkańców (ubytek naturalny), co oznacza, iż corocznie liczba zgonów przekracza liczbę urodzeń. Na wzrost liczby mieszkańców (przyrost rzeczywisty) ma jednak wpływ dodatnie saldo migracji utrzymujące się od roku 2006. Z roku na rok odsetek liczby osób w wieku poprodukcyjnym wzrasta, spada zaś procentowy udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym.

System edukacji na terenie Gminy składa się z jedenastu jednostek oświatowych. Na koniec roku 2014 do przedszkoli na terenie Gminy uczęszczało 329 dzieci, co stanowi, iż ponad 91% dzieci w wieku 3-6 lat było objętych wychowaniem przedszkolnym. Odsetek ten od 2005 roku ma tendencję wznoszącą z niewielkimi spadkami. Wraz ze spadkiem przyrostu

naturalnego i zmniejszającą się z roku na rok liczbą urodzeń oraz liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, spada także liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjalnych.

Dobrze rozwinięty w Gminie jest system opieki zdrowotnej. Poza Gminnym Ośrodkiem Zdrowia działają również dwa Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej. Liczba porad podstawowej opieki zdrowotnej świadczonej przez przychodnie w Gminie w latach 2005-2014 ulegała dużym wahaniom z roku na rok. Znaczny ich wzrost nastąpił w momencie rozpoczęcia działalności niepublicznych przychodni. Na terenie Gminy w 2014 roku działały łącznie 36 fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne.

W Gminie Poraj łącznie w 2014 roku funkcjonowało 1167 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON, największa ich liczba należała do sektora G klasy PKD (handel hurtowy i detaliczny). Wśród podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy dominują mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób, jest ich 1110. Dodatkowo w Gminie działa 48 małych przedsiębiorstw zatrudniających do 49 osób, 7 przedsiębiorstw zatrudniających od 50 do 249 osób oraz 2 przedsiębiorstwa zatrudniające od 250 do 999 osób. Pomimo wzrostu w ostatnich latach liczby zarejestrowanych lokalnych przedsiębiorstw poziom bezrobocia jest stosunkowo wysoki w grupie osób w wieku produkcyjnym.

Dochody ogółem w przeliczeniu na jednego mieszkańca rosną od 2005 roku z niewielkimi spadkami, podobnie przedstawiają się wydatki. Ważnym wskaźnikiem obrazującym rozwój jest ilość dochodów własnych w dochodach ogółem Gminy Poraj. Gmina charakteryzuje się stosunkowo wysokim udziałem własnych dochodów w dochodach ogólnych. Prawie przez cały okres 2005-2014 wynosił on ponad 50%.

1.5 Wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych

Podczas tworzenia dokumentu przeprowadzono konsultacje społeczne, w trakcie, których mieszkańcy mieli możliwość zgłaszania własnych uwag do zakresu dokumentu oraz proponować zadania do realizacji poprzez fiszki projektowe. Organizowane warsztaty z przedstawicielami różnych grup społecznych: przedsiębiorcami, przedstawicielami organizacji pozarządowych, samorządu, a także rozdysponowane ankiety na terenie Gminy

pozwołyły poznać opinię lokalnej ludności zarówno na temat sytuacji aktualnej i problemów, które dostrzegają, jak i wizji na przyszłość, i przedsięwzięć koniecznych do realizacji. W czasie organizowanych spotkań Grupy roboczej ds. współpracy przy tworzeniu Strategii Rozwoju, wspólnie opracowano wizję, misję i cele strategiczne. Na podstawie zebranych materiałów oraz własnych pomysłów Grupy wybrano zadania, które zostały wskazane w niniejszym dokumencie i będą realizowane.

Głównym problemem, na jaki wskazywali mieszkańcy, jest brak pracy, co skutkuje migracją ludzi młodych z terenu gminy. Kolejną ważną sprawą (z punktu widzenia ankietowanych) jest niewystarczająca ilość miejsc spotkań dla osób w wieku 40+ oraz zbyt mała liczba organizowanych dodatkowych zajęć dla starszej grupy wiekowej. Niewystarczająca ilość tych usług według ankietowanych prowadzi do braku dialogu społecznego i wycofania społecznego. W badaniu wskazany został również problem kanalizacji – nie ma kanalizacji w wielu sołectwach gminy, bezpieczeństwa publicznego wynikający z braku komisariatu Policji.

Drugim badanym elementem był kierunek rozwoju. Tutaj mieszkańcy wskazywali na rozwój turystyki oraz agroturystyki, wykorzystywania w rozwoju gminy zasobów naturalnych, takich jak Zalew Porajski, a także wykorzystanie potencjału turystyki regionu i utworzenie w oparciu o ten potencjał gastronomii regionalnej, odpowiedniego zaplecza infrastrukturalnego. Nieodzownym okaże się także rozwiązanie kwestii prawno-własnościowych ważniejszych lokalizacji turystycznych, które uniemożliwiają ich dalszy rozwój.

Zadania wskazane przez ankietowanych do realizacji to również przedsięwzięcia związane ze spędzaniem czasu wolnego dla młodzieży. Wskazana została konieczność zorganizowania miejsc spotkań dla dzieci i młodzieży, a także utworzenia ścieżek rowerowych służących zarówno mieszkańcom, jak i turystom. Nie bez znaczenia pozostaje również stan techniczny i koncepcyjny połączeń komunikacyjnych drogowych na terenie Gminy z gminami sąsiednimi.

2. CZĘŚĆ PROGRAMUJĄCO-STRATEGICZNA

2.1. Analiza obszarów problemowych

2.1.1 Analiza SWOT

Analiza SWOT jest kompleksową metodą analizy strategicznej i jedną z najpopularniejszych i najskuteczniejszych metod analitycznych wykorzystywanych we wszystkich obszarach planowania strategicznego. Polega na identyfikacji kluczowych atutów i słabości oraz na skonfrontowaniu ich z aktualnymi i przyszłymi szansami, i zagrożeniami. Innymi słowy analiza SWOT jest sposobem organizowania faktów, umożliwiającym zrozumienie danych i dostrzeżenia wynikających z nich konsekwencji.

Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter kategorii, jakie się na nią składają:

- S- *Strenghts* - mocne strony, wszystko, co Gmina robi lub posiada i co umożliwia jej osiągnięcie sukcesu,
- W- *Weaknesses* - słabe strony, wszystko to, czego Gmina nie posiada lub czego nie robi i co stoi na drodze do osiągnięcia sukcesu,
- O- *Opportunities* – szanse, wszelkie sprzyjające sytuacje, które Gmina może wykorzystać w celu osiągnięcia sukcesu,
- T- *Threats* – zagrożenia, zmiany zewnętrznych czynników, które mogą mieć ujemny wpływ na Gminę.

Dzięki zidentyfikowaniu czterech grup czynników, można je odpowiednio wykorzystać w procesie zaplanowanego rozwoju lub zniwelować skutki ich negatywnego wpływu. Metoda ta umożliwia również pogrupowanie czynników na pozytywne (mocne strony i szanse) oraz negatywne (słabe strony i zagrożenia). Innym podziałem, który można zastosować to podział na czynniki:

- wewnętrzne- mocne i słabe strony jednostki, na które wpływ mają działania władz lokalnych jak i samych mieszkańców,
- zewnętrzne- szanse i zagrożenia związane z wpływem otoczenia bliższego i dalszego.

Analiza obejmuje główne elementy mające wpływ na rozwój regionu. Analizy dokonano w oparciu o dostępne dane uzyskane podczas prac nad Strategią, w tym dane Urzędu Gminy Poraj, dane GUS, informacje zebrane podczas warsztatów grupowych, przeprowadzonych badań ankietowych, a także na podstawie obserwacji własnych.

Tabela 1 Analiza SWOT

ANALIZA SWOT	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Atrakcyjne położenie Gminy 2. Czyste środowisko, walory przyrodnicze i krajobrazowe w przeważającej części gminy 3. Korzystne warunki do rozwoju drobnoskalowej produkcji ekologicznej 4. Zasoby środowiska przyrodniczego 5. Istniejący potencjał produkcyjny 6. Istniejąca liczba stowarzyszeń, klubów i organizacji świadczących usługi społeczne 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak komisariatu policji 2. Brak regulacji prawnej form własności obiektów okołoturystycznych i Zalewu Porajskiego 3. Nie w pełni dostosowana do poszczególnych grup wiekowych mieszkańców usługa szkoleń i organizacji czasu wolnego 4. Zbyt mała liczba nowo powstających przedsiębiorstw 5. Słabe skomunikowanie publicznymi środkami transportu na obszarze gminy 6. Odpływ ludzi młodych z terenu gminy 7. Wysoki udział % osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym 8. Brak różnego rodzaju partnerstw sektora społecznego, gospodarczego i publicznego na terenie gminy 9. Niedostateczna ilość ścieżek rowerowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przynależność do Związku Gmin Jurajskich, Partnerstwa Północnej Jury, Śląskiej Organizacji Turystycznej 2. Rozwój budownictwa 3. Rozwój turystyki i nieuciążliwego przemysłu 4. Opłacalność wykorzystania zielonej energii, jako sposobu na ograniczanie niskiej emisji 5. Rosnące zainteresowanie ekologicznymi, naturalnymi i regionalnymi produktami 6. Zmiana mentalności społeczeństwa poprzez nastawienia na rozwój intelektualny i wykształcenia 7. Możliwość pozyskania wsparcia unijnego z nowego budżetu na lata 2014-2020 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Depopulacja mieszkańców regionu 2. Pogłębiające się bezrobocie 3. Bariery podnoszenia kwalifikacji mieszkańców w różnym przedziale wiekowym 4. Dalszy wzrost atrakcyjności gospodarczej i turystycznej innych regionów kraju 5. Pojawienie się ośrodków patologii 6. Wzrost przestępczości

Źródło: Opracowanie własne

Analizując powyższe mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia Gminy Poraj można na ich podstawie wyłonić te, które w największym stopniu oddziałują, bądź mogą oddziaływać na gminę. Słabe strony oraz zagrożenia powinny być pokonywane przez mocne strony oraz szanse rozwoju, które posiada Gmina. Poniżej, w punktach, pogrupowane zostały słabe strony i równoważące je strony mocne, a także przykłady, w jaki sposób można wykorzystać szanse, aby zniwelować istniejące problemy i przezwyciężyć zagrożenia.

- Walory przyrodnicze i krajobrazowe posiadane przez Gminę Poraj, jeśli zostaną dobrze wykorzystane, powinny przyczyniać się do wzrostu liczby turystów. Jednak niezbędne jest wykreowanie rozpoznawalnego produktu turystycznego Poraja poprzez uporządkowanie barier własności bazy okołoturystycznej, pozyskanie funduszy zewnętrznych oraz rozwój bazy rekreacyjnej i turystycznej.
- Rosnące zainteresowanie aktywnym spędzaniem czasu wolnego na świeżym powietrzu w różnym przedziale wiekowym oraz prowadzeniem zdrowego trybu życia, wskazuje na potrzebę inwestycji w zakresie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, która będzie skierowana zarówno do mieszkańców, jak i turystów, szeroko rozumianej promocji masowej. Należy zwiększyć liczbę bezpiecznych ścieżek rowerowych oraz szlaków pieszych na terenie gminy, łączących sołectwa Gminy Poraj oraz samą Gminę z gminami ościennymi. Należy zadbać o to, aby turyści, którzy w dużym stopniu wpływają na wysokość dochodów gminy, mieli możliwość spędzenia czasu wolnego w atrakcyjny sposób. Niezbędny będzie także rozwój bazy gastronomicznej, która powinna być oparta na regionalnych walorach.
- Gmina Poraj powinna wykorzystać szansę na rozwój, jaką dają fundusze unijne. Możliwość uzyskania dofinansowania z Unii Europejskiej na realizację nowych projektów oraz istnienia różnych form partnerstwa sektora społeczno-gospodarczego. Odpowiednie ich wykorzystanie pozwoli m.in. na rozbudowę infrastruktury turystycznej, a w ich następstwie na zwiększenie liczby turystów, rozwoju gospodarczego lokalnych przedsiębiorstw oraz ograniczeniu depopulacji. Przyczyni się również do zwiększenia wpływów z podatku do budżetu gminy.
- Duże znaczenie dla rozwoju Gminy Poraj ma fakt wskazania sektora turystyki, jako inteligentnej specjalizacji województwa śląskiego, a obszaru Zalewu Porajskiego, jako obszaru strategicznej interwencji w opracowanym na lata 2014–2020 Regionalnym

Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego. Powstała dzięki temu szansa na realizację unikatowych projektów, które przyczynią się do promocji regionu i stworzenia przez Gminę Poraj kompleksowej oraz zróżnicowanej oferty turystycznej, skierowanej przede wszystkim do osób indywidualnych, zainteresowanych aktywnym spędzaniem czasu wolnego, w różnym przedziale wiekowym. Należy stworzyć odpowiednią bazę infrastrukturalną dla rozwoju turystyki oraz uatrakcyjnić oferowane usługi.

- Nieznaczny w ostatnim czasie wzrost liczby nowo powstających przedsiębiorstw sugeruje spadek przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy oraz małą ilość nowych inwestorów zewnętrznych na jej terenie. Wydaje się, zatem istotne, z punktu pobudzenia aktywności gospodarczej mieszkańców gminy, zadbanie o uregulowanie kwestii bezpieczeństwa Gminy oraz kwestii własności bazy okołoturystycznej, dywersyfikacja usług i szkoleń zawodowych dla młodzieży, których zadaniem byłoby zachęcanie młodych osób do prowadzenia własnej firmy i wspieranie jej w początkowym okresie działalności. Dużą szansą na wzrost przedsiębiorczości jest wspieranie działalności agroturystycznych, które mogą rozwinąć się dzięki wartościom krajobrazowo-przyrodniczym zlokalizowanym na terenie gminy.
- Ważne jest to, aby w jak największym stopniu dbać o środowisko przyrodnicze. Wysoka jakość środowiska naturalnego jest ważnym czynnikiem determinującym przyjazdy turystów na teren gminy. Dodatkowo środowisko naturalne stwarza możliwość rozwoju działalności agroturystycznej, a sąsiedztwo Zalewu Porajskiego wpływa pozytywnie na ruch turystyczny. Należy dbać, aby stan ten nie ulegał pogorszeniu. Poprawę jakości środowiska naturalnego można osiągnąć przede wszystkim poprzez inwestycje w zakresie zmniejszania zapotrzebowania na energię, ograniczania strat energii, a także poprzez zastosowanie odnawialnych źródeł energii.
- Ważne, z punktu widzenia rozwoju gminy, jest inwestowanie w rozwój oraz upowszechnianie technologii informacyjno-komunikacyjnych, również przez szereg szkoleń zawodowych, co jest obecnie dziedziną, która przenika we wszystkie sfery życia społecznego i gospodarczego. Dzięki nowej perspektywie finansowej będzie możliwość pozyskania środków na usługi społeczne i zawodowe kierowane dla mieszkańców Gminy.

- Problemem jest brak silnego ośrodka bezpieczeństwa (brak stale działającego Komisariatu Policji), co zwiększa poczucie wykluczenia społecznego, nieufności i zagrożenia. Pośrednio sytuacja potęguje dodatni wskaźnik migracji i może spowodować pojawienie się patologii na terenie Gminy.
- Słabe powiązanie gospodarcze, społeczne i przestrzenne z pozostałą częścią Powiatu, tj. brak przepływu informacji, wskazuje na potrzebę ukierunkowania się na rozwój nowych połączeń komunikacyjnych z gminami ościennymi celem wzajemnej promocji oraz rozwoju.

2.1.2 Drzewo problemów

Tabela 2 Drzewo problemów

GLÓWNE PRZYCZYNY	PROBLEM KLUCZOWY	GLÓWNE SKUTKI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niewystarczająca komputeryzacja Gminy ➤ Niedostateczna ilość funduszy na cele społeczne 	NIEDOSTATECZNA DYWERSYFIKACJA USŁUG ŚWIADCZONYCH DLA OSÓB 40+	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wycofywanie się społeczne mieszkańców starszych grup wiekowych ➤ Brak zaangażowania w życie społeczne i kulturalne Gminy starszych osób
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brak większych zakładów pracy ➤ Niewystarczająca ilość funduszy na kształcenie specjalistyczne mieszkańców 	NIEDOSTOSOWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW, CO UTRUDNIA ZNALEZIENIE PRACY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rosnące bezrobocie ➤ Migracje
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Likwidacja lokalnego komisariatu Policji 	BRAK LOKALNYCH JEDNOSTEK SŁUŻB BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO MOŻE DOPROWADZIĆ DO POWSTANIA LOKALNYCH PATOLOGII	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zmniejszające się zaufanie i poczucie bezpieczeństwa ➤ Wzrost przestępczości ➤ Wzrost liczby niezorganizowanych składowisk odpadów ➤ Migracje
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niewystarczające funduszy na prace modernizacyjne ➤ Bariery administracyjno- prawne wydłużające okres realizacji i wdrażania projektów ➤ Niedostateczna ilość chodników 	NIEDOSTATECZNA ILOŚĆ I JAKOŚĆ TECHNICZNA INFRASTRUKTURY KOMUNIKACYJNEJ I WODOCIAGOWO-KANALIZACYJNEJ, BARIERĄ ROZWOJU GMINY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niższy standart życia mieszkańców ➤ Niedostateczna poprawa środowiska naturalnego, a tym samym warunków życia mieszkańców i atrakcyjności turystycznej
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brak regulacji prawnych ➤ Niedostateczny dialog społeczny ➤ Niedostateczne zaplecze infrastrukturalne Gminy 	NIEUREGULOWANA KWESTIA WŁASNOŚCI BAZY OKOŁOTURYSTYCZNEJ ZALEWU PORAJSKIEGO I ZŁY STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO BARIERĄ W ROZWOJU TYRYTYCZNYM GMINY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niewykorzystane źródło rozwoju gospodarczego ➤ Brak zainteresowania życiem kulturalnym Gminy wśród mieszkańców ➤ Niska aktywność społeczeństwa

DZIAŁANIE- ŚRODKI	CEL	ODDZIAŁYWANIE- EFEKTY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Utworzenie centrum usług społeczno-zawodowych dostosowanych do potrzeb wszystkich mieszkańców w każdym wieku 	<p>OŚRODEK SPOŁECZNO- ZAWODOWY ODPOWIEDZIĄ NA POTRZEBĘ ROZWOJU MIESZKAŃCÓW GMINY PORAJ W KAŻDYM WIEKU</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wykreowanie wizerunku Gminy pomagającej mieszkańcom wykluczonym cyfrowo i informacyjnie ➤ Inwestycja w przyszłość budowaną przez wykształconych młodych ludzi ➤ Rosnące poczucie wzajemnego zaufania
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pozyskanie zewnętrznego finansowania na zaplanowane cele inwestycyjne na terenie Gminy Poraj 	<p>AKTYWNI I PRZEDSIĘBIORCZY MIESZKAŃCY ORAZ PRĘŻNIE ROZWIJAJĄCA SIĘ STREFA INWESTYCYJNA I OKOŁOTURYSTYCZNA ATRYBUTEM TURYSTYCZNEJ GMINY PORAJ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wzrost liczby miejsc pracy ➤ Ożywienie gospodarcze ➤ Wykorzystanie potencjału społecznego i turystycznego Gminy ➤ Wzrost zaangażowania mieszkańców w rozwój Gminy ➤ Zwiększenie instrumentów służących do promocji gminy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększenie zakresu informacji społecznej 	<p>BUDOWANIE DIALOGU SPOŁECZNEGO I ROZWÓJ USŁUG INFORMACYJNYCH SZANSĄ NA POPRAWĘ WIZERUNKU BEZPIECZNEJ GMINY PORAJ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brak marginalizacji społeczeństwa ➤ Rosnące poczucie bezpieczeństwa
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wykorzystanie zewnętrznego źródła finansowania na cele związane z ochroną środowiska naturalnego 	<p>ZAANGAŻOWANA W POPRAWĘ ŚRODOWISKA NATURALNEGO GMINA PORAJ KLUCZEM DO PROMOCJI I ROZWOJU GOSPODARCZEGO</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wzrost liczby turystów ➤ Wzrost zainteresowania inwestycyjnego zewnętrznych przedsiębiorców ➤ Ożywienie turystyczne w regionie

Źródło: Opracowanie własne

2.2. Kierunki rozwoju Gminy Poraj

Zdefiniowanie problemów Gminy Poraj pozwoliło na zaproponowanie strategicznych kierunków działań. Określono Wizję 2026, Misję oraz dwa cele główne, wokół których ustalone zostały cele strategiczne, a następnie działania priorytetowe. Obszary priorytetowe będą służyć realizacji wyznaczonych celów, do których powinny dążyć władze gminy oraz wszyscy zainteresowani jej rozwojem. Wykonanie zaplanowanych działań pozwoli na realizację misji gminy oraz jej trwały wzrost gospodarczy.

2.2.1 Wizja i misja rozwoju Gminy Poraj

Misja i wizja regionu to nie tylko określenie kierunków rozwoju, ale także przedstawienie aspiracji mieszkańców. Bez misji i wizji decyzje zarządcze bywają podejmowane w sposób przypadkowy, a codzienna praca jest wykonywana w mniej lub bardziej mechaniczny sposób. Wizja organizacji to wyobrażenie o jej przyszłym kształcie, a także wytyczenie dróg jej osiągnięcia, misja określa zaś główny kierunek rozwoju, którego osiągnięcie odbywa się za pomocą realizacji celów strategicznych.

W wyniku przeprowadzonych analiz oraz na podstawie zebranych informacji, sformułowano wizję, misję oraz trzy cele główne. Do celów tych zostały przyporządkowane cele szczegółowe i działania priorytetowe wyznaczające obszary, w ramach, których będą realizowane zadania.

Wizja, misja oraz cele główne przedstawione zostały na schemacie poniżej:

Rysunek 1 Wizja, misja i cele główne Gminy Poraj

Źródło: Opracowanie własne

2.2.2 Cele szczegółowe i działania priorytetowe

Tabela 3 Cele szczegółowe i działania priorytetowe

MISJA									
Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych oraz potencjału inwestycyjnego Gminy Poraj podnosi jakość życia mieszkańców									
CEL 1 Turystyczna Gmina Poraj				CEL 2 Gmina Poraj z klimatem przedsiębiorczości				CEL 3 Gmina Poraj bezpieczna mieszkańcom	
1.1		1.2		2.1		2.2		3.1	
Środowisko naturalne Gminy Poraj atrakcją Jury		Rozwinięta baza okołoturystyczna promocją Gminy Poraj		Zwiększenie nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw		Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców		Poprawa bezpieczeństwa publicznego Gminy Poraj	
1.1.1	Powstanie ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	1.2.1	Powstanie bazy rekreacyjnej, sportowej i kulturowej	2.1.1	Przygotowanie terenów inwestycyjnych	2.2.1	Rozwój przedsiębiorczości i aktywności lokalnej	3.1.1	Poprawa stanu bezpieczeństwa wokół dróg i obiektów użyteczności publicznej
1.1.2	Ograniczenie niskiej emisji oraz zanieczyszczeń	1.2.2	Organizacja przemysłu turystycznego	2.1.2	Tworzenie klimatu do inwestowania	2.2.2	Wysoka jakość świadczonych usług publicznych		

	środowiska naturalnego		wykorzystujące naturalne walory turystyczne regionu						
1.1.3	Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej wokół Zalewu Porajskiego	1.2.3	Zapewnienie ładu przestrzennego wokół Zalewu Porajskiego			2.2.3	Aktywizacja społeczna i gospodarcza mieszkańców Gminy Poraj		

Źródło: Opracowanie własne

Głównym zadaniem, jakie stoi przed władzami samorządowymi, jest ukształtowanie takiego wizerunku gminy, który będzie atrakcyjny dla rozwoju gospodarczego, miejsca zamieszkania, spędzania czasu wolnego oraz rozwoju turystyki i rekreacji. Wpłynie to na większą integrację mieszkańców z miejscem zamieszkania i budowę społeczeństwa obywatelskiego. Wyznaczenie priorytetów pozwoli lokalnym władzom, a także innym instytucjom odpowiedzialnym za rozwój gminy, odpowiednio skoordynować zaplanowane do realizacji zadania. W realizacji różnego rodzaju projektów ma pomóc opracowana Strategia rozwoju gminy, która zawiera harmonogram przyszłych zadań. Mają one przyczynić się do osiągnięcia przez gminę stawianych sobie celów szczegółowych, a przez nie – celów głównych oraz Wizji 2026.

1. Turystyczna Gmina Poraj

Cel szczegółowy 1.1 Środowisko naturalne Gminy Poraj atrakcją Jury

1.1.1 Powstanie ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą

Rosnące zainteresowanie aktywnym spędzaniem czasu wolnego na świeżym powietrzu oraz prowadzenie zdrowego trybu życia wskazuje na potrzebę inwestycji w zakresie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, które to powinny być skierowane zarówno do mieszkańców, jak i turystów. Położenie na terenie Jury Krakowsko- Częstochowskiej posiadającej bogate walory przyrodnicze stanowi odpowiedni potencjał do rozwoju sektora turystycznego. Ważnym dla rozwoju regionu i zwiększenia liczby turystów jest stworzenie odpowiedniej bazy technicznej na potrzeby usług turystycznych. Od poziomu atrakcyjności gminy w sferze sportu i turystyki zależy to, czy wykorzysta ona szanse związane z powyższymi atutami. Oferta turystyczna i rekreacyjna nadal jest zbyt mało atrakcyjna (zarówno dla wewnętrznych jak i zewnętrznych odbiorców), a także zbyt mało dostępna, aby zapewnić wysoką i trwałą renomę w sferze turystyki. Ważne jest przyciągnięcie większej liczby inwestorów, a zwłaszcza, co jest kluczowym zagadnieniem, spełnienie oczekiwań swoich mieszkańców. Należałoby dążyć do zaspokojenia potrzeb rekreacyjnych i kulturalnych mieszkańców, ich chęci do prowadzenia aktywnego stylu życia oraz tworzenia miejsc pracy związanych ze

świadczeniem usług turystycznych. Rozwój zaplecza sportowego i rekreacyjnego będzie podstawą do stworzenia wizerunku gminy turystycznej, a tym samym przyciągnięcia nowych turystów do Poraja. Jednym z ważnych elementów jest eksponowanie posiadanych zasobów, dlatego też warto stworzyć ścieżki rowerowe, która swym zasięgiem obejmie te elementy.

1.1.2 Ograniczenie niskiej emisji oraz zanieczyszczeń do środowiska naturalnego

Środowisko przyrodnicze jest istotnym walorem gminy. Walor ten wymaga działań zarówno w kierunku jego zachowania, jak i ochrony, i sukcesywnej poprawy jego stanu. Jednocześnie konieczne są prace umożliwiające mieszkańcom korzystanie w większym stopniu z tych walorów poprzez odpowiednie i niekolidujące z wymogami ochrony środowiska urządzenie terenów przyrodniczych na obszarze gminy. Ochrona środowiska naturalnego powinna polegać również na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń. Dążenie do osiągnięcia wyższych standardów ochrony środowiska powinno być priorytetem w tej dziedzinie. Zastosowanie odnawialnych źródeł energii m.in. w obiektach użyteczności publicznej przyczyni się do redukcji emisji zanieczyszczeń. Alternatywnym sposobem na poprawę gospodarki wodno-ściekowej jest zastosowanie przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków oraz także dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

1.1.3 Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej wokół Zalewu Porajskiego

Ważnym elementem rozwoju jest promowanie demokracji lokalnej, odradzanie się aktywności środowisk lokalnych, a także wspieranie działań takich społeczności. Inicjatywy lokalne powinny mieć wpływ na samoorganizację małych społeczności. Podejmowane w ten sposób działania mogą mieć charakter edukacyjny, wychowawczy, kulturalny, rekreacyjny czy też sportowy. Poprzez przekazywane treści należy zwiększać identyfikację mieszkańców z miejscem urodzenia, zamieszkania oraz środowiskiem lokalnym. Więzy powinny być oparte na świadomości i pielęgnowaniu wspólnego dziedzictwa kulturowego, poszanowaniu praw i tradycji oraz rozwijaniu postaw tolerancji. Na wysoką jakość kapitału społecznego wpływa kształcenie oraz współpraca. Kształtowanie regionalnej i lokalnej tożsamości to obowiązek wspólnego działania najważniejszych podmiotów funkcjonujących w sferze administracji, życia społecznego, gospodarczego, kulturalnego czy edukacyjnego.

Cel szczegółowy 1.2 Rozwinięta baza okoloturystyczna promocją Gminy Poraj

1.2.1 Powstanie bazy rekreacyjnej, sportowej i kulturowej

Powstanie ośrodka kulturowo- sportowo- rekreacyjnego, powinno przyczynić się do rozwoju funkcji turystycznej, a tym samym do rozwoju gospodarczego gminy. Aby jednak odpowiednio wykorzystać potencjał, jaki daje możliwość ożywienia społecznego, należy zbudować bazę infrastrukturalną, która swoim charakterem będzie nawiązywała do możliwości, jakie dają naturalne walory i możliwości turystyczne Gminy Poraj. Poprzez wykorzystanie m.in. tradycji i przynależności do następujących organizacji: Związku Gmin Jurajskich, Partnerstwa Północnej Jury oraz Śląskiej Organizacji Turystycznej, możliwe będzie zbudowanie unikatowego produktu turystycznego, który będzie przyciągać turystów i aktywizował lokalną społeczność. Bazę może tworzyć interaktywny obiekt edukacyjny, w którym będą organizowane warsztaty międzypokoleniowe, szkolenia, lokalna społeczność będzie mogła się integrować i wspólnie wypoczywać. Należy również stworzyć system edukacyjno-informacyjny, a także infrastrukturę publiczną, które będą nawiązywać do walorów regionu. Ważne dla rozwoju tej dziedziny będzie wykorzystanie potencjału, jaki daje centralne położenie Zalewu Porajskiego.

1.2.2 Organizacja przemysłu turystycznego wykorzystującego naturalne walory turystyczne regionu

Jak już zostało to wielokrotnie podkreślone, funkcja turystyczna powinna być głównym kierunkiem rozwoju gminy. Sektor turystyczny powinien bazować na potencjale, jaki daje położenie na terenie Jury Krakowsko- Częstochowskiej oraz w pobliżu głównych szlaków komunikacyjnych w województwie. Turystyka musi wykorzystywać środowisko naturalne, jako podstawę dla swojego rozwoju. Rozwój różnego rodzaju działalności gospodarczych powinien opierać się właśnie na potencjale, jaki gmina posiada. Rozwój sektora turystyki powinien opierać się również na zlokalizowanych na terenie gminy walorach środowiska naturalnego, w tym wokół Zalewu Porajskiego.

1.2.3 Zapewnienie ład przestrzennego wokół Zalewu Porajskiego

Podstawą atrakcyjności Gminy Poraj pod względem zagospodarowania turystycznego jest sztuczny zbiornik zaporowy na Warcie oraz usytuowane wokół niego ośrodki rekreacyjne. Lewy brzeg zalewu o łagodnym spadku w kierunku wody i z fragmentami piaszczystego

podłoża, ze względu na zachowaną tu naturalność, tworzy znakomity teren rekreacyjny. Zalew Porajski jest największym akwenem w regionie Częstochowskim. Zasilają go rzeki: Warta, Ordonka, Boży Stok, Biały Stok i Czarka. Otaczające lasy wzbogacają walory mikroklimatu: obniżają wahania temperatur, podwyższają wilgotność. Las, jako filtr zatrzymujący zanieczyszczenia i tłumiący hałas jest naturalnym regulatorem lokalnego klimatu. Jego wartość podnoszą także olejki balsamiczne, którymi nasycone jest powietrze w borach sosnowych. Jeśli dodamy do tego dogodne usytuowanie w pobliżu Częstochowy, a także korzystne połączenia komunikacyjne z miastami Górnego Śląska, to wyjaśnia nam, dlaczego teren nad zalewem jest miejscem masowego wypoczynku turystów, bazą dla żeglarzy i wędkarzy. Brak ładu przestrzennego pod kątem formalno-prawnym, jak także brak instytucji decyzyjnej w zakresie dbałości o czystość terenu wokół zalewu odstrasza potencjalnych turystów, hamuje rozwój bazy okołoturystycznej.

2. Gmina Poraj z klimatem przedsiębiorczości

Cel szczegółowy 2.1 Zwiększenie nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw

2.1.1 Przygotowanie terenów inwestycyjnych

Do zwiększenia atrakcyjności gminy niezbędne jest utworzenie terenów inwestycyjnych. Konieczne jest wyjaśnienie kwestii formalno-prawnych własności terenów wokół Zalewu Porajskiego, jak także uregulowanie kwestii wykupienia terenów od Agencji Nieruchomości Rolnych, a następnie ich uzbrojenie i przygotowanie oferty inwestycyjnej. Utworzenie terenów inwestycyjnych przyczyni się do poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej, co spowoduje zwiększenie liczby podmiotów gospodarczych, a tym samym powstanie nowych miejsc pracy. Na realizacji tej inwestycji skorzystają wszyscy mieszkańcy, gdyż będzie ona miała pozytywny wpływ na spadek bezrobocia i wzrost poziomu życia mieszkańców. Stworzenie terenów inwestycyjnych przyczyni się do wzrostu konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej obszaru.

2.1.2 Tworzenie klimatu do inwestowania

Z przeprowadzonej analizy SWOT wynika konieczność podjęcia przez gminę działań, które stworzą przyjazny klimat i warunki do rozwoju przedsiębiorczości. Ważne jest zainicjowanie

współpracy między instytucjami, organizacjami okołobiznesowymi i społecznymi. Do zadań organów gminy należy wspieranie działalności gospodarczej, m.in. poprzez: tworzenie prawa lokalnego przyjaznego prowadzeniu działalności, przygotowywanie terenów inwestycyjnych, promowanie przedsiębiorczości, realizację projektów pro-rozwojowych, czy też prowadzenie działalności informacyjnej i oświatowej. Może mieć to miejsce poprzez organizowanie szkoleń w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, organizowanie forum gospodarczego, współdziałanie z samorządem gospodarczym, organizacjami pracodawców oraz innymi organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców. Współpraca z lokalnymi partnerami pozwoli lepiej gospodarować ograniczonymi zasobami finansowymi samorządu i jego partnerów oraz w bardziej skoordynowany sposób realizować zadania, które poprawią warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców

2.2.1 Rozwój przedsiębiorczości i aktywności społecznej

Negatywne aspekty gospodarki przejawiające się poprzez niedostateczny poziom przedsiębiorczości (niska liczba podmiotów gospodarczych, niedobory źródeł finansowania dla mikro i małych firm) powinny wpłynąć na aktywną politykę władz zmierzającą do ograniczania ich negatywnego oddziaływania na długofalowy rozwój gospodarczy. Konieczne jest wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw celem ożywienia gospodarczego regionu. Planuje się utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości, w którym będą świadczone usługi doradcze dla rozpoczynających działalność, a także różnego rodzaju szkolenia. Wspierane będą działania w zakresie innowacyjnej gospodarki oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych, a także szeroko pojęta działalność związana z sektorem turystycznym.

W dzisiejszych czasach ważną rolę w rozwoju odgrywa ekonomia społeczna, która powinna opierać się na wartościach takich jak: solidarność, partycypacja i samorządność. Ekonomia społeczna, wykorzystując zasoby ludzkie, działa komplementarnie do sektora prywatnego i publicznego, zapobiega wykluczeniu społecznemu oraz łagodzi napięcia społeczne. Dzięki temu, iż przedsiębiorstwa społeczne mogą pełnić bardzo różnorodne funkcje, istnieje możliwość ich działania we wszystkich sektorach, a kluczowe znaczenie w ich funkcjonowaniu ma działanie na rzecz ludzi. Znaczenie przedsiębiorczości społecznej w dzisiejszych czasach jest ogromne, dlatego też ważne jest wspieranie tego sektora

gospodarki, chociażby poprzez utworzenie Inkubatora Aktywności Społecznej. Integracja społeczna jest podstawową składową w procesie kształtowania społeczeństwa obywatelskiego. Promowanie inicjatyw lokalnych tworzonych w postaci centrów aktywności lokalnej może mieć miejsce poprzez organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin. Celem takich spotkań jest integracja społeczna w lokalnym środowisku oraz kreowanie tożsamości lokalnej. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości powinno być realizowane poprzez zapewnienie dostępu do preferencyjnych warunków, takich jak źródła kapitału, usługi doradcze czy szkoleniowe.

2.2.2 Wysoka jakość świadczonych usług publicznych.

Wysoki standard usług publicznych jest istotny dla każdego obecnego i przyszłego mieszkańca gminy. Będzie on nie tylko podnosił średni poziom życia mieszkańców, ale także wpływał na wizerunek spójnego środowiska społecznego. Władze lokalne muszą również zwrócić szczególną uwagę na stałą poprawę standardów funkcjonowania placówek publicznych związanych z warunkami startu życiowego dzieci i młodzieży (przedszkola, szkoły, profilaktyka zdrowotna, usługi kulturalne i sportowe). Ponadto, wsparciem powinna być objęta grupa osób wykluczonych społecznie (mieszkania komunalne, pomoc społeczna, publiczna ochrona zdrowia). Powinny zostać wdrożone działania mające na celu rozpoznanie oraz zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie działalności samorządu. Systematyczna poprawa jakości zarządzania i obsługi mieszkańców będzie odbywać się między innymi poprzez zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w życiu publicznym. Poza tym systemy infrastruktury technicznej są istotnym czynnikiem zapewnienia odpowiednich warunków życia oraz zaspokojenia elementarnych potrzeb mieszkańców.

2.2.3 Aktywizacja społeczna i gospodarcza mieszkańców Gminy Poraj

Pomimo iż w zagospodarowaniu przestrzeni Gminy Poraj wprowadzane są coraz większe zmiany, ciągle jeszcze pozostaje wiele do zrobienia. Estetyczna i dobrze zagospodarowana przestrzeń decyduje o konkurencyjności gminy. Gmina Poraj powinna tworzyć miejsce do rozwoju działalności gospodarczej. Poraj ma się stać centrum gminy, które będzie napędzać jej rozwój. Konieczne jest przeprowadzenie zmian funkcjonalnych i estetycznych w sferze

społecznej, gospodarczej i przestrzennej Poraja, jak również wspieranie działań zmierzających do tworzenia partnerstw na rzecz Gminy Poraj.

3. Gmina Poraj bezpieczna mieszkańcom

Cel szczegółowy 3.1 Poprawa bezpieczeństwa publicznego Gminy Poraj

3.1.1 Poprawa stanu bezpieczeństwa wokół dróg i obiektów użyteczności publicznej

Bezpieczeństwo publiczne stanowi obowiązek władz każdej gminy. Mowa tu nie tylko o bezpieczeństwie społecznym, ale również infrastrukturalnym. Na straży bezpieczeństwa lokalnego powinny działać odpowiednie służby, które zapewnią poczucie komfortu w życiu codziennym mieszkańców. Te zaś daje szansę na otwarty dialog społeczny i brak marginalizacji niektórych grup społecznych, a tym samym zapobiega tworzeniu się ośrodków patologicznych. Problemem społecznym wskazywanym przez mieszkańców Gminy Poraj jest niska jakość komfortu bytowego m.in. poprzez poczucie strachu, troski o mienie. Przeciwdziałanie temu zjawisku, również poprzez odpowiednie wydatkowanie funduszy na poprawę infrastruktury oświetleniowej, daje szansę na sukcesywne wyeliminowanie tego problemu i ożywienie gospodarcze.

2.2.3 Przykładowe zadania w ramach poszczególnych działań priorytetowych

Poniżej w tabelach zaprezentowane zostały zadania do realizacji w ramach przyjętych celów szczegółowych.

Tabela 4 Przykładowe zadania w ramach poszczególnych działań

Cel 1 Turystyczna Gmina Poraj	
Cel szczegółowy 1.1 Środowisko naturalne Gminy Poraj atrakcją Jury	
1.1.1	Powstanie ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą <ul style="list-style-type: none">• Budowa ścieżek rowerowych i chodników• Zagospodarowanie terenu zielonego wokół Zalewu Porajskiego• Rekultywacja zbiornika Zalewu Porajskiego
1.1.2	Ograniczenie niskiej emisji oraz zanieczyszczeń do środowiska naturalnego <ul style="list-style-type: none">• Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz budynków

	<p>wielorodzinnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie przedsięwzięć wykorzystujących odnawialne źródła energii • Uregulowanie gospodarki wodnej i wodno-ściekowej poprzez rozbudowę i budowę kanalizacji sanitarnej • Modernizacja oczyszczalni ścieków i sieci wodociągowej • Poprawa infrastruktury drogowej i towarzyszącej • Prowadzenie stałego monitoringu emisji pyłów i poziomu zużycia energii poprzez wdrażanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej • Wdrożenie dopłat do modernizacji kotłowni prywatnych i instalacji OZE • Budowa Centrum przesiadkowego wraz z drogami rowerowymi i parkingami • Budowa oświetlenia efektywnego ekologicznie • Wspieranie działań inwestycyjnych proekologicznych przez mieszkańców i wspólnoty mieszkaniowe na terenie Gminy Poraj
1.1.3	<p><i>Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej wokół Zalewu Porajskiego</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Popularyzacja wiedzy i umiejętności dotyczących produktów lokalnych i regionalnych oraz związanych z tradycją i dziedzictwem kulturowym • Organizacja międzypokoleniowych warsztatów edukacyjnych, szkoleń, kursów • Wspieranie organizacji działających na rzecz integracji i aktywizacji społeczności lokalnej wokół dziedzictwa Jury Krakowsko- Częstochowskiej • Budowanie oferty turystycznej spójnej z wizerunkiem Jury • Promocja regionu i Gminy
<p><i>Cel szczegółowy 1.2 Rozwinięta baza okołoturystyczna promocją Gminy Poraj</i></p>	
1.2.1	<p><i>Powstanie bazy rekreacyjnej, sportowej i kulturowej</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa/ Rozbudowa terenów sportowo- rekreacyjnych w Gminie Poraj
1.2.2	<p><i>Organizacja przemysłu turystycznego wykorzystujące naturalne walory turystyczne regionu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie innowacyjnych metod wykorzystania zasobów naturalnych w zakresie usług gastronomicznych, prozdrowotnych • Inicjowanie i wspieranie współpracy branży turystycznej i okołoturystycznej • Organizacja oraz uczestnictwo przedstawicieli regionu w wydarzeniach krajowych i zagranicznych
1.2.3	<p><i>Zapewnienie ład przestrzennego wokół Zalewu Porajskiego</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu czystości wokół Zalewu • Rozwój ośrodków turystycznych wokół Zalewu • Rewitalizacja dawnego ośrodka Żeglarskiego na rzecz wsparcia programu aktywizacji społecznej • Poprawa estetyki i podniesienie atrakcyjności rekreacyjnej Zalewu

Cel 2	<i>Gmina Poraj z klimatem przedsiębiorczości</i>
<i>Cel szczegółowy 2.1 Zwiększenie nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw</i>	
2.1.1	<p><i>Przygotowanie terenów inwestycyjnych</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w media • Stworzenie oferty inwestycyjnej, m.in. poprzez organizację targów pracy, internetowej bazy przedsiębiorców, wirtualnego rynku pracy • Zapewnienie terenów pod rozwój lokalnego handlu i usług
2.1.2	<p><i>Tworzenie klimatu do inwestowania</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja spotkań między przedsiębiorcami, samorządem i organizacjami pozarządowymi • Zaangażowanie przedsiębiorców działających na terenie gminy do działań na rzecz jej rozwoju • Wdrożenie programu wsparcia podmiotów gospodarczych nowopowstałych oraz rozwijających się na terenie gminy • Powołanie Lokalnej Sieci Biznesu na rzecz współpracy sieciowej i klastrowej, budowy lokalnego rynku zamówień i wzajemnych zleceń, integracja lokalnych firm, kooperacja
<i>Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców</i>	
2.2.1	<p><i>Rozwój przedsiębiorczości i aktywności społecznej</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja Gminnego Forum Organizacji Pozarządowych/ Forum Przedsiębiorczości • Powstanie Centrum Aktywności Lokalnej/ Centrum Usług Społecznych • Inicjowanie oraz prowadzenie kampanii informacyjnej o dostępnych programach pomocowych z UE oraz środkach krajowych • Współdziałanie z organizacjami otoczenia biznesu • Wspieranie inicjatyw oddolnych mieszkańców • Organizacja punktu doradczego w ramach systemu wspierania młodych w wyborze kariery zawodowej: spotkania uczniów z przedstawicielami różnych zawodów, testy predyspozycji zawodowych wśród uczniów • Organizacja punktu doradztwa i szkoleń dla osób chcących założyć własną działalność gospodarczą • Bezpieczny i tani Internet- podniesienie poziomu infrastrukturalnej dostępności do Internetu, jako narzędzia rozwoju elastycznych form wsparcia zatrudnienia i dostępu do sieci przez osoby poszukujące pracy
2.2.2	<p><i>Wysoka jakość świadczonych usług publicznych</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie e-usług w administracji publicznej • Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych obiektów infrastruktury edukacyjnej, rekreacyjnej i kultury • Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu • Zapewnienie wysokiej jakości systemu ochrony zdrowia oraz pomocy i integracji społecznej

	<ul style="list-style-type: none"> • Doposażenie obiektów użyteczności publicznej • Organizacja cyklu szkoleń kwalifikacyjnych • Uruchomienie systemu Teleopieki dla seniorów • Doposażenie ośrodków świadczenia usług publicznych (szkoły, OSP, świetlice, ośrodek zdrowia) • Modernizacja standardów i jakości usług medycznych w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Poraju • Rozwój i wzbogacenie oferty edukacyjnej, kulturowej i sportowej dla najmłodszych • Modernizacja amfiteatru w Żarkach Letnisko • Rozbudowa placówek obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Poraj
2.2.3	<p><i>Aktywizacja społeczna i gospodarcza mieszkańców Gminy Poraj</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie zmian funkcjonalnych i estetycznych w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Poraj • Wspieranie działań zmierzających do tworzenia partnerstw na rzecz Gminy Poraj • Utworzenie cyklu szkoleń dedykowanych dla potrzeb lokalnej społeczności • Organizacja kursów, spotkań, kampanii • Utworzenie Programu Aktywizacji Społecznej • Przystosowanie budynku po byłej Szkole Podstawowej w miejscowości Jastrząb do funkcji mieszkań socjalnych • Usługi Społeczno-Zawodowe dla mieszkańców mieszkań socjalnych w budynku po dawnej Szkole Podstawowej w miejscowości Jastrząb
	<i>Cel 3 Gmina Poraj bezpieczna mieszkańcom</i>
	<i>Cel szczegółowy 3.1 Poprawa bezpieczeństwa publicznego Gminy Poraj</i>
3.1.1	<p><i>Poprawa stanu bezpieczeństwa wokół dróg i obiektów użyteczności publicznej</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja oświetlenia efektywnego ekologicznie • "Razem dla bezpiecznej dzielnicy" - telefon alarmowy/interwencyjny-organizacja mieszkańców na rzecz wspólnego dopilnowania porządku, ograniczenia wandalizmu i reagowania na dewastację • Bezpieczna przestrzeń- wprowadzenie systemu monitoringu wizyjnego

Źródło: Opracowanie własne

2.3. Powiązania Strategii Rozwoju Gminy Poraj z innymi dokumentami strategicznymi na szczeblu krajowym i regionalnym oraz założenia UE we wspieraniu rozwoju regionalnego

W ramach Strategii będą realizowane cele główne i szczegółowe wpisujące się w strategiczne dokumenty kraju i województwa. Wykaz dokumentów strategicznych zamieszczono w tabeli poniżej.

Tabela 5 Wykaz dokumentów strategicznych

Lp.	Program	Misja/Cel/Priorytet/Działanie ¹
1.	Strategia Europa 2020	<p>Cel główny 1: Osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75% wśród kobiet i mężczyzn w wieku 20-64 lat, w tym poprzez zwiększenie zatrudnienia młodzieży, osób starszych i pracowników nisko wykwalifikowanych oraz skuteczniejszą integrację legalnych imigrantów.</p> <p>Cel główny 2: Poprawa warunków prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej, w szczególności z myślą o tym, aby łączny poziom inwestycji publicznych i prywatnych w tym sektorze osiągnął 3% PKB; ponadto Komisja Europejska opracuje wskaźnik odzwierciedlający efektywność działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej.</p> <p>Cel główny 3: Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20%, w porównaniu z poziomami z 1990 r.; zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii; dążenie do zwiększenia efektywności energetycznej o 20%. Unia Europejska zdecydowana jest podjąć decyzję o osiągnięciu do 2020 roku 30-procentowej redukcji emisji w porównaniu z poziomami z 1990 r., o ile inne kraje rozwinięte zobowiążą się do porównywalnych redukcji emisji, a kraje rozwijające się wniosą wkład na miarę swoich zobowiązań i możliwości.</p> <p>Cel główny 4: Podniesienie poziomu wykształcenia, zwłaszcza poprzez dążenie do zmniejszenia odsetka osób zbyt wcześnie kończących naukę do poniżej 10% oraz poprzez zwiększenie, do co najmniej 40% odsetka osób w wieku 30-34 lat mających wykształcenie wyższe lub równoważne.</p> <p>Cel główny 5: Wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza przez ograniczanie ubóstwa, mając na celu wydzwignięcie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego, co najmniej 20 mln obywateli.</p>

¹ Zapisy w tabeli przytoczono w niezmienionej formie

2.	Strategia Rozwoju Kraju 2020	<p>Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo. Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem. Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela. I.3.2. Rozwój kapitału społecznego.</p> <p>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka. Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki. II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej. Cel II.3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki. II.3.4. Zwiększenie wykorzystania rozwiązań innowacyjnych. Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego. II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej. II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego. Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych. II.5.2. Upowszechnienie wykorzystania technologii cyfrowych. Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko. II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami. II.6.4. Poprawa stanu środowiska. II.7.3. Udrożnienie obszarów miejskich.</p> <p>Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna. Cel III.1. Integracja społeczna. III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych. III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych.</p>
3.	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	<p>Cel 2 Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.</p> <p>2.2 Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej. 2.2.4 Wspomaganie rozwoju specjalizacji terytorialnej.</p> <p>Cel 3 Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.</p> <p>3.1 Poprawa dostępności polskich miast i regionów. 3.1.3 Poprawa dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich.</p> <p>Cel 4 Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.</p> <p>4.6 Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby. 4.7 Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin i zwiększenie</p>

		wykorzystania surowców wtórnych.
4.	Strategia dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze Województwa Małopolskiego i Śląskiego do roku 2020	CEL NADRZĘDNY Polska Południowa nowoczesnym i atrakcyjnym regionem Europy CEL 1: Europol śląsko-krakowski obszarem koncentracji innowacyjności i kreatywności, wyznaczającym trendy rozwojowe i wpisującym się w sieć najdynamiczniej rozwijających się metropolii europejskich. CEL 2: Polska Południowa przestrzenią partnerskiej współpracy na rzecz efektywnego wykorzystania możliwości rozwojowych CEL 3: Polska Południowa miejscem przyciągającym ludzi, podmioty i inicjatywy wzmacniające potencjały makroregionu.
5.	Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”	Priorytet A: Województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie. Cel A.1 Wysoki poziom wykształcenia i umiejętności mieszkańców Cel A.2 Rozwinięta infrastruktura nowej gospodarki Cel A.3 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka Priorytet B: Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie. Cel B.1 Zdrowy i bezpieczny mieszkaniec województwa Cel B.2 Wysoka jakość środowiska naturalnego Cel B.3 Atrakcyjne warunki zamieszkania i wysoka jakość przestrzeni Priorytet C: Województwo śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni europejskiej. Cel C.1 Duże znaczenie metropolii, miast i regionu w przestrzeni europejskiej Cel C.2 Wysoka pozycja regionu w procesie kreowania rozwoju Europy Cel C.3 Silny ośrodek nauki i kultury
6.	Strategia Rozwoju Miasta Myszkowa na lata 2015-2030	Priorytet 1 – Nowoczesna gospodarka oparta o tradycje i nowe rozwiązania Cel strategiczny I – Myszków silnym, lokalnym ośrodkiem rozwoju nowoczesnej i zróżnicowanej gospodarki Priorytet 2 – Funkcjonalna przestrzeń miejska i efektywna infrastruktura Cel strategiczny 2 – Myszków miastem funkcjonalnym i estetycznym Priorytet 3 – Mieszkańcy miasta, ich potrzeby i relacje z otoczeniem Cel strategiczny 3 – Myszków miastem atrakcyjnym, dającym możliwość samorealizacji swoim mieszkańcom. Partnerskie relacje z otoczeniem, pozwalające miastu i jego mieszkańcom w pełni wykorzystać potencjał lokalizacji Myszkowa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wskazanych dokumentów strategicznych

2.4. Źródła finansowania zadań zaplanowanych do realizacji w ramach Strategii oraz harmonogram ich realizacji

Analiza zapisów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwo Śląskie na lata 2014-2020 pod kątem przydatności do wsparcia zadań możliwych do realizowania na terenie Gminy Poraj w ramach poszczególnych celów operacyjnych Strategii Rozwoju Regionalny

Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL 2014-2020) realizuje wizję rozwoju regionu zawartą w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Poraj z założeniami podstawowego dokumentu strategicznego szczebla regionalnego stwarza, więc możliwość pełnego wykorzystania tego ważnego instrumentu polityki regionalnej, jakim jest RPO. RPO WSL 2014-2020 jest jednym z 16 regionalnych programów dwufunduszowych, współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Takie podejście sprzyja między innymi silniejszym powiązaniom i koordynacji działań podejmowanych przez podmioty zaangażowane w realizację programów i daje szansę na prowadzenie zróżnicowanych projektów, które w sposób kompleksowy podchodzą do rozwiązywania zidentyfikowanych problemów. Program powstał przy zachowaniu podstawowych zasad związanych z partnerstwem, wielopoziomym zarządzaniem, promowaniem niedyskryminacji, a także zrównoważonym rozwojem, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego. Będzie on zarządzany na szczeblu regionalnym, a Instytucją Zarządzającą Programem będzie Zarząd Województwa Śląskiego. W pierwszym okresie wdrażania Strategii Gminy Poraj RPO WSL 2014-2020 będzie podstawowym źródłem współfinansowania wielu inwestycji i działań nieinwestycyjnych realizowanych zarówno przez gminę, jak i inne publiczne i niepubliczne podmioty funkcjonujące na jej terenie. Stanowi on szansę szybszego rozwoju gminy i jego mieszkańców, a w rezultacie zniwelowania dystansu do regionalnych liderów. Daje też okazję do zbudowania przewagi konkurencyjnej w tych dziedzinach, w których pozwala na to potencjał gminy i jego dotychczasowe osiągnięcia. Ostateczna wersja RPO WSL 2014-2020 zatwierdzona została przez Komisję Europejską w dniu 18.12.2014 roku. Zawiera ona wskazanie 12 osi priorytetowych (+13 Pomoc Techniczna), w ramach, których zostanie udzielone wsparcie finansowe dla beneficjentów i realizowanych przez nich projektów. W zdecydowanej większości będą to zadania wybrane w trybie konkursowym, a więc takie, które Zarząd Województwa uzna za najlepiej przygotowane i kluczowe dla rozwoju regionu.

W tabeli poniżej przedstawione zostały zależności między celami głównymi Strategii, a Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 (RPO WSL) w celu zbadania powiązań między dokumentami. Wpisanie się zadań zaplanowanych przez Gminę Poraj do realizacji w obszarach strategicznej interwencji oraz inteligentnej specjalizacji regionu zwiększa szanse uzyskania dofinansowania w ramach RPO WSL 2014–2020.

Tabela 6 Matryca zależności wsparcia finansowego na założone cele

OŚ Priorytetowa I	Nowoczesna Gospodarka
Priorytet inwestycyjny 1a	Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	Nie wskazano
Priorytet inwestycyjny 1b	Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, eko-innowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • IOB • Przedsiębiorstwa • Konsorcja przedsiębiorstw i jednostek naukowych, uczelni, ośrodków badawczych
Oś priorytetowa II	Cyfrowe Śląskie
Priorytet inwestycyjny 2c	Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	Cel szczegółowy 2.1 Zwiększenie nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Jednostki organizujące lub wykonujące zadania publiczne o charakterze lokalnym
Oś priorytetowa III	Konkurencyjność MŚP
Priorytet inwestycyjny 3a	Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	Cel szczegółowy 2.1 Zwiększenie nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw

	<p><i>Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców</i> Beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Podmioty zarządzające inkubatorami
Priorytet inwestycyjny 3c	Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<p><i>Cel szczegółowy 1.2 Rozwinięta baza okolicy turystycznej promocją Gminy Poraj</i> <i>Cel szczegółowy 3.1 Poprawa bezpieczeństwa publicznego Gminy Poraj</i> Beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Lokalne MŚP
Oś priorytetowa IV	Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna
Priorytet inwestycyjny 4a	Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<p><i>Cel szczegółowy 1.1 Środowisko naturalne Gminy Poraj atrakcją Jury</i> Beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe • MŚP
Priorytet inwestycyjny 4b	Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<p><i>Cel szczegółowy 1.1 Środowisko naturalne Gminy Poraj atrakcją Jury</i> <i>Cel szczegółowy 3.1 Poprawa bezpieczeństwa publicznego Gminy Poraj</i> Beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe • MŚP
Priorytet inwestycyjny 4c	Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<p><i>Cel szczegółowy 1.1 Środowisko naturalne Gminy Poraj atrakcją Jury</i> Beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe • MŚP
Priorytet	Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów,

inwestycyjny 4e	w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<i>Cel szczegółowy 1.1 Środowisko naturalne Gminy Poraj atrakcją Jury</i> Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe • MŚP
Priorytet inwestycyjny 4g	Promowanie wykorzystywania wysokosprawnej Kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<i>Cel szczegółowy 1.1 Środowisko naturalne Gminy Poraj atrakcją Jury</i> Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
Oś priorytetowa V	Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów
Priorytet inwestycyjny 5b	Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<i>Cel szczegółowy 1.1 Środowisko naturalne Gminy Poraj atrakcją Jury</i> Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
Priorytet inwestycyjny 6a	Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<i>Cel szczegółowy 1.1 Środowisko naturalne Gminy Poraj atrakcją Jury</i> Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
Priorytet inwestycyjny 6b	Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu	

RPO WSL 2014-2020:	
	<i>Cel szczegółowy 1.1 Środowisko naturalne Gminy Poraj atrakcją Jury</i> Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
Priorytet inwestycyjny 6c	Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<i>Cel szczegółowy 1.1 Środowisko naturalne Gminy Poraj atrakcją Jury</i> Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
Priorytet inwestycyjny 6d	Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	Nie wskazano
Oś priorytetowa VI	Transport
Priorytet inwestycyjny 7b	Zwiększenie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<i>Cel szczegółowy 1.1 Środowisko naturalne Gminy Poraj atrakcją Jury</i> <i>Cel szczegółowy 3.1 Poprawa bezpieczeństwa publicznego Gminy Poraj</i> Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Gmina
Priorytet inwestycyjny 7d	Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	Nie wskazano
Oś priorytetowa VII	Regionalny rynek pracy
Priorytet inwestycyjny 8i	Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalny inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<i>Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców</i> Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Gmina

	<ul style="list-style-type: none"> • Wszystkie podmioty za wyjątkiem osób fizycznych
Priorytet inwestycyjny 8iii	Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<p>Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców</p> <p>Beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Wszystkie podmioty za wyjątkiem osób fizycznych
Priorytet inwestycyjny 8v	Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<p>Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców</p> <p>Beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Wszystkie podmioty za wyjątkiem osób fizycznych
Oś priorytetowa VIII	Regionalne kadry gospodarki oparte na wiedzy
Priorytet inwestycyjny 8iv	Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<p>Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców</p> <p>Beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Wszystkie podmioty za wyjątkiem osób fizycznych
Priorytet inwestycyjny 8v	Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<p>Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców</p> <p>Beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Wszystkie podmioty za wyjątkiem osób fizycznych
Priorytet inwestycyjny 8vi	Aktywne i zdrowe starzenie się
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<p>Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców</p> <p>Beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Wszystkie podmioty za wyjątkiem osób fizycznych

Oś priorytetowa IX	Włączenie społeczne
Priorytet inwestycyjny 9i	Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<i>Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców</i> Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Wszystkie podmioty za wyjątkiem osób fizycznych
Priorytet inwestycyjny 9v	Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<i>Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców</i> Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Wszystkie podmioty za wyjątkiem osób fizycznych
Oś priorytetowa X	Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna
Priorytet inwestycyjny 9a	Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<i>Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców</i> Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Organizacja pozarządowe • Spółdzielnie, wspólnoty, TBS • Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej
Priorytet inwestycyjny 9b	Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	<i>Cel szczegółowy 1.2 Rozwinięta baza okoturystyczna promocją Gminy Poraj</i> <i>Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców</i> Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Gmina • Organizacja pozarządowe • Spółdzielnie, wspólnoty, TBS • Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej

Oś priorytetowa XI	Wzmocnienie potencjału edukacyjnego
Priorytet inwestycyjny 10i	Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i poza formalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Przedszkola, szkoły • Przedsiębiorcy • Organizacja pozarządowe
Priorytet inwestycyjny 10iii	Wyrównanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzenie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Wszystkie podmioty za wyjątkiem osób fizycznych
Priorytet inwestycyjny 10iv	Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu zrealizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców Beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> • Szkoły, placówki oświatowe • Przedsiębiorcy
Oś priorytetowa XII	Infrastruktura edukacyjna
Priorytet inwestycyjny 10a	Inwestycje w kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Poraj możliwe do wsparcia w ramach danego priorytetu RPO WSL 2014-2020:	
	Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców Beneficjenci:

	• Szkoły, placówki oświatowe• Przedsiębiorcy

Źródło: RPO Województwa Śląskiego na lata 2014–2020

Powyższe zestawienie nie ma charakteru dyrektywnego. Oznacza to, że wskazanie na w/w liście nie jest jednoznaczne z możliwością ubiegania się o dofinansowanie w ramach RPO WSL 2014-2020 przez każdego z beneficjentów na realizację planowanych działań w ramach danego celu operacyjnego. Podobnie brak obecności w powyższym zestawieniu nie wyklucza definitywnie możliwości wsparcia w ramach Programu. Każdorazowo o możliwości ubiegania się o wsparcie decydować będą szczegółowe zapisy dokumentów strategicznych i programowych oraz specyfika planowanych do realizacji zadań. Projekty, które nie mogą być współfinansowane w ramach RPO WSL 2014-2020, a są istotne z punktu widzenia przyjętych kierunków rozwoju Gminy, powinny ubiegać się o dofinansowanie z innych źródeł.

Tabela 7 Harmonogram realizacji zadań zaplanowanych w Strategii

Cel I Turystyczna Gmina Poraj		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Cel szczegółowy 1.1 Środowisko naturalne Gminy Poraj atrakcją Jury												
1.1.1	<p>Powstanie ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa ścieżek rowerowych i chodników • Zagospodarowanie terenu zielonego wokół Zalewu Porajskiego • Rekultywacja zbiornika Zalewu Porajskiego 											
1.1.2	<p>Ograniczenie niskiej emisji oraz zanieczyszczeń do środowiska naturalnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz budynków wielorodzinnych • Wspieranie przedsięwzięć wykorzystujących odnawialne źródła energii • Uregulowanie gospodarki wodnej i wodno-ściekowej poprzez rozbudowę i budowę kanalizacji sanitarnej • Modernizacja oczyszczalni ścieków i sieci wodociągowej • Poprawa infrastruktury drogowej i towarzyszącej • Prowadzenie stałego monitoringu emisji pyłów i poziomu zużycia energii poprzez wdrażanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej • Wdrożenie dopłat do modernizacji kotłowni prywatnych i instalacji OZE • Budowa Centrum przesiadkowego wraz z drogami rowerowymi i parkingami • Budowa oświetlenia efektywnego ekologicznie • Wspieranie działań inwestycyjnych proekologicznych przez mieszkańców i wspólnoty mieszkaniowe na terenie Gminy Poraj 											
1.1.3	<p>Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej wokół Zalewu Porajskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popularyzacja wiedzy i umiejętności dotyczących produktów lokalnych i regionalnych oraz 											

	<p>związanych z tradycją i dziedzictwem kulturowym</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja międzypokoleniowych warsztatów edukacyjnych, szkoleń, kursów • Wspieranie organizacji działających na rzecz integracji i aktywizacji społeczności lokalnej wokół dziedzictwa Jury Krakowsko-Częstochowskiej • Budowanie oferty turystycznej spójnej z wizerunkiem Jury • Promocja regionu i Gminy 											
Cel szczegółowy 1.2 Rozwinięta baza okoturystyczna promocją Gminy Poraj												
1.2.1	<p><i>Powstanie bazy rekreacyjnej, sportowej i kulturowej</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa/ Rozbudowa terenów sportowo-rekreacyjnych w Gminie Poraj 											
1.2.2	<p><i>Organizacja przemysłu turystycznego wykorzystujące naturalne walory turystyczne regionu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie innowacyjnych metod wykorzystania zasobów naturalnych w zakresie usług gastronomicznych, prozdrowotnych • Inicjowanie i wspieranie współpracy branży turystycznej i okoturystycznej • Organizacja oraz uczestnictwo przedstawicieli regionu w wydarzeniach krajowych i zagranicznych 											
1.2.3	<p><i>Zapewnienie ład przestrzennego wokół Zalewu Porajskiego</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu czystości wokół Zalewu • Rozwój ośrodków turystycznych wokół Zalewu • Rewitalizacja dawnego ośrodka Żeglarskiego na rzecz wsparcia programu aktywizacji społecznej • Poprawa estetyki i podniesienie atrakcyjności rekreacyjnej Zalewu 											
Cel 2 Gmina Poraj z klimatem przedsiębiorczości												

Cel szczegółowy 2.1 Zwiększenie nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw											
2.1.1	<p><i>Przygotowanie terenów inwestycyjnych</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w media • Stworzenie oferty inwestycyjnej, m.in. poprzez organizację targów pracy, internetowej bazy przedsiębiorców, wirtualnego rynku pracy • Zapewnienie terenów pod rozwój lokalnego handlu i usług 										
2.1.2	<p><i>Tworzenie klimatu do inwestowania</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja spotkań między przedsiębiorcami, samorządem i organizacjami pozarządowymi • Zaangażowanie przedsiębiorców działających na terenie gminy do działań na rzecz jej rozwoju • Wdrożenie programu wsparcia podmiotów gospodarczych nowopowstałych oraz rozwijających się na terenie gminy • Powołanie Lokalnej Sieci Biznesu na rzecz współpracy sieciowej i klastrowej, budowy lokalnego rynku zamówień i wzajemnych zleceń, integracja lokalnych firm, kooperacja 										
Cel szczegółowy 2.2 Wzrost przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców											
2.2.1	<p><i>Rozwój przedsiębiorczości i aktywności społecznej</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja Gminnego Forum Organizacji Pozarządowych/ Forum Przedsiębiorczości • Powstanie Centrum Aktywności Lokalnej/ Centrum Usług Społecznych • Inicjowanie oraz prowadzenie kampanii informacyjnej o dostępnych programach pomocowych z UE oraz środkach krajowych • Współdziałanie z organizacjami otoczenia biznesu • Wspieranie inicjatyw oddolnych mieszkańców • Organizacja punktu doradczego w ramach systemu wspierania młodych 										

	<p>w wyborze kariery zawodowej: spotkania uczniów z przedstawicielami różnych zawodów, testy predyspozycji zawodowych wśród uczniów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja punktu doradztwa i szkoleń dla osób chcących założyć własną działalność gospodarczą • Bezpieczny i tani Internet- podniesienie poziomu infrastrukturalnej dostępności do Internetu, jako narzędzia rozwoju elastycznych form wsparcia zatrudnienia i dostępu do sieci przez osoby poszukujące pracy 											
2.2.2	<p><i>Wysoka jakość świadczonych usług publicznych</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie e-usług w administracji publicznej • Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych obiektów infrastruktury edukacyjnej, rekreacyjnej i kultury • Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu • Zapewnienie wysokiej jakości systemu ochrony zdrowia oraz pomocy i integracji społecznej • Doposażenie obiektów użyteczności publicznej • Organizacja cyklu szkoleń kwalifikacyjnych • Uruchomienie systemu Teleopieki dla seniorów • Doposażenie ośrodków świadczenia usług publicznych(szkoły, OSP, świetlice, ośrodek zdrowia) • Modernizacja standardów i jakości usług medycznych w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Poraju • Rozwój i wzbogacenie oferty edukacyjnej, kulturowej i sportowej dla najmłodszych • Modernizacja amfiteatru w Żarkach Letnisko • Rozbudowa placówek obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Poraj 											
2.2.3	<p><i>Aktywizacja społeczna i gospodarcza mieszkańców Gminy Poraj</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie zmian funkcjonalnych i estetycznych w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Poraj • Wspieranie działań zmierzających do tworzenia partnerstw na rzecz Gminy 											

	<p>Poraj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie cyklu szkoleń dedykowanych dla potrzeb lokalnej społeczności • Organizacja kursów, spotkań, kampanii • Utworzenie Programu Aktywizacji Społecznej • Przystosowanie budynku po byłej Szkole Podstawowej w miejscowości Jastrzęb do funkcji mieszkań socjalnych • Usługi Społeczno-Zawodowe dla mieszkańców mieszkań socjalnych w budynku po dawnej Szkole Podstawowej w miejscowości Jastrzęb 											
Cel 3 Gmina Poraj bezpieczna mieszkańcom												
Cel szczegółowy 3.1 Poprawa bezpieczeństwa publicznego Gminy Poraj												
3.1.1	<p><i>Poprawa stanu bezpieczeństwa wokół dróg i obiektów użyteczności publicznej</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja oświetlenia efektywnego ekologicznie • "Razem dla bezpiecznej dzielnicy" - telefon alarmowy/interwencyjny-organizacja mieszkańców na rzecz wspólnego dopilnowania porządku, ograniczenia wandalizmu i reagowania na dewastację • Bezpieczna przestrzeń- wprowadzenie systemu monitoringu wizyjnego 											

Źródło: Opracowanie własne

2.5. Ocena wpływu realizacji Strategii na środowisko

Gminę Poraj, ze względu na swoje usytuowanie, należy zaliczyć do obszarów szczególnie atrakcyjnych pod względem ukształtowania terenu, jak również walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

Przez obszar gminy nie przebiegają najważniejsze z punktu widzenia krajowego systemu przyrodniczego korytarze ekologiczne. Na terenie Gminy Poraj nie występują obszary NATURA 2000.

Wprowadzenie w życie planów i inwestycji zawartych w Strategii może powodować oddziaływanie na środowisko krótkotrwałe i jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy infrastrukturalnej. W ramach określenia czy w należyty sposób został uwzględniony interes środowiska przyrodniczego i kulturowego dla proponowanych działań w niniejszej *Strategii Rozwoju Gminy Poraj* przeprowadzono wstępną analizę i ocenę oddziaływania na środowisko.

Przygotowanie i realizacja zadań omawianych w niniejszym dokumencie obligatoryjnie uwzględniać będzie obowiązujące przepisy prawne i respektować obowiązujące zakazy dla ww. form ochrony.

Przewiduje się, że w ramach Strategii tylko w pojedynczych przypadkach na etapie realizacji dostrzeżę się możliwość wystąpienia krótkotrwałych i negatywnych skutków środowiskowych. Pozostałe działania w większości oddziaływać będą pozytywnie, bądź neutralnie na analizowane aspekty. Realizacja projektu w głównej mierze wpłynie pozytywnie na:

- lokalny krajobraz, ze względu na poprawę wizerunku miejscowości;
- klimat i powietrze, ze względu na działania ograniczające emisję pyłów i zanieczyszczeń do atmosfery;
- mieszkańców i turystów, ze względu na realizację szeregu działań przyczyniających się do wzrostu jakości ich życia;
- dobra materialne, ze względu na zagospodarowanie terenów oraz estetyzację przestrzeni;
- zabytki, ze względu na poprawę ich stanu technicznego i wizerunku.

Należy zaznaczyć, iż na etapie sporządzania Strategii nie jest możliwe dokonanie szczegółowej oceny oddziaływania na środowisko, ponieważ nie jest znana dokładna lokalizacja niektórych przedsięwzięć, jak również ich powierzchnia. Po ich określeniu koniecznym będzie przeprowadzenie dla każdego działania infrastrukturalnego z osobna raportu z oddziaływania na środowisko i każdorazowo uzgadniać zakres raportu.

Ocena ta nie zastępuje *Prognozy oddziaływania na środowisko*, której obowiązek przeprowadzenia dla m.in. skutków realizacji dokumentów strategicznych opracowywanych przez organy administracyjne nakłada *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 353).

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi odrębny dokument, którego głównym celem jest analiza i ocena ewentualnych skutków środowiskowych związanych z wdrażaniem zadań zawartych w Strategii. Jej konieczność lub zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w *Prognozie Oddziaływania na Środowisko Strategii Rozwoju Gminy Poraj na lata 2016–2026* zostanie uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Katowicach. Sporządzona ewentualna Prognoza wraz z opracowaniem Strategii zostanie poddana ocenie przez właściwe organy oraz procesowi konsultacji społecznych.

Jak już wspomniano, Prognoza nie zastępuje *Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko*, która to będzie wymagana w przypadku realizacji przedsięwzięć w oparciu o *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. Nr 213 poz. 1397) oraz *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. 2013 poz. 817).

Analizując ww. rozporządzenia, żadne z działań ujętych w Strategii nie kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, jednak część z nich po ustaleniu lokalizacji lub powierzchniowej skali oddziaływania inwestycji może spełnić kryteria przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Pewna grupa przedsięwzięć zawartych w Strategii tworzą inwestycje polegające głównie na zadaniach przebudowy lub rozbudowy obiektów, uregulowaniu gospodarki wodnościekowej, a także zabiegów modernizacyjno-remontowych. Znaczący wpływ na środowisko będzie odczuwalny poprzez:

- emisję zanieczyszczeń, pochodzących ze spalania paliwa przez pojazdy mechaniczne w silnikach spalinowych w trakcie prac budowlanych i modernizacyjnych;
- uciążliwości hałasowe, związane z wykonywaniem robót budowlanych;
- odpady, powstające w trakcie wykonywania robót ziemnych i budowlanych.

Pomimo negatywnych przejściowych uciążliwości po zakończeniu realizacji przedsięwzięć będzie widoczny pozytywny efekt społeczny i ekologiczny.

Jednym z zadań w Strategii jest wspieranie rewitalizacji Zalewu Porajskiego. Wsparcie przewiduje działania polegające na współpracy gminy z realizatorami inwestycji poprzez pomoc w procesie uzyskiwania stosownych uzgodnień i zezwoleń, jak również prowadzenie działań informacyjnych wśród mieszkańców. Zamiarem wsparcia jest przyspieszenie realizacji inwestycji.

Należy zaznaczyć, że poprawa infrastruktury drogowej Gminy Poraj przyniesie skutki zarówno pozytywne, jak i negatywne dla środowiska. Przełoży się na redukcję emisji gazów oraz hałasu. Ulegnie poprawie płynność ruchu pojazdów, co zmniejszy ogólny bilans emisji zanieczyszczeń. Wśród negatywnych oddziaływań należy w głównej mierze wymienić przekształcenie znacznej ilości obszaru pod nowe obiekty oraz uciążliwości związane m.in. z hałasem na nowych terenach.

Działanie polegające na uruchomieniu systemu ścieżek rowerowych na terenie gminy przyczyni się do obniżenia emisji zanieczyszczeń oraz emisji hałasu. Przekonując mieszkańców do rowerów zmniejszy się przyrost ilości samochodów w gminie. Budowa nowych ścieżek rowerowych i ciągów pieszych wpłynie pozytywnie na reakcje społeczeństwa, jednak będzie się wiązać z powstawaniem odpadów, głównie opakowaniowych. Wskazane, więc zatem będzie zastosowanie środków zapobiegawczych w celu gromadzenia odpadów.

Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej po etapie budowy wniesie pozytywny efekt ekologiczny – uszczelnienie połączeń i wymiana skorodowanych przewodów przyczyni się do

ochrony środowiska gruntowo-wodnego na danym obszarze. Dodatkowe odcinki sieci kanalizacyjnej pozwolą chronić powierzchnię ziemi przed zanieczyszczeniami.

Dzięki termomodernizacji budynków zmniejszy się zapotrzebowania na ciepło, co będzie się wiązać z mniejszym spalaniem paliw energetycznych i mniejszymi emisjami zanieczyszczeń (głównie, CO₂) do atmosfery. Dodatkowe wsparcie w postaci wykorzystywania odnawialnych źródeł energii pozwoli spotęgować ten efekt. Przygotowanie i prowadzenie prac polegających na dociepleniu budynków w ramach termomodernizacji powinno w szczególności uwzględniać ochronę ptaków i nietoperzy gniazdujących w ścianach budynków. Większość ptaków gniazdujących w budynkach, a także wszystkie nietoperze w Polsce objęte są ścisłą ochroną gatunkową.

Obecnie wizerunek niektórych obszarów na terenie gminy nie jest zadowalający. Działania polegające na rekultywacji sprawią, iż tereny zniszczone i zaniedbane będą lepiej komponować się z otaczającym krajobrazem. Zostanie zaaranżowana nowa zieleń wokół Zalewu Porajskiego. Zniszczone i zdewastowane zadrzewienia również zostaną usunięte. Obszary zdegradowane zyskają nową funkcję turystyczną. Powyższe prace wpłyną pozytywnie na krajobraz miejscowości.

Pozostałe działania zawarte w Strategii nie będą wpływały negatywnie na środowisko. Prawidłowe wykonawstwo daje gwarancję pełnej ochrony środowiska gruntowego przed wpływami antropogenicznymi. Negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze, jak również krajobraz wiejski, zaniknie po zakończeniu prac budowlanych i uporządkowaniu terenu. W przypadku występowania niekorzystnych oddziaływań na środowisko istnieje możliwość i konieczność minimalizacji oddziaływań inwestycji na środowisko m.in. poprzez następujące działania:

- właściwe kierowanie pracami,
- prace budowlane i modernizacyjne powinny być prowadzone wyłącznie w porze dziennej, maszynami oraz pojazdami o najlepszych parametrach akustycznych, aby jak najbardziej zmniejszyć uciążliwość hałasu,
- prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy,

- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- dotrzymanie terminów wykonywania prac budowlanych,
- nadzór nad skutecznością i jakością realizacji,
- stosownie wysokiej klasy rozwiązań technicznych,
- oszczędzanie podczas budowy surowców takich jak: woda, piasek i energia,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

3. CZĘŚĆ WDROŻENIOWA

3.1. Ewaluacja i monitoring Strategii na lata 2016–2026

Warunkiem sprawnej oraz efektywnej realizacji *Strategii Rozwoju Gminy Poraj* jest wdrożenie skutecznego systemu monitorowania i oceny tej Strategii wraz z towarzyszącymi jej programami rozwoju.

Monitoring ma na celu gromadzenie oraz analizę danych na temat przebiegu realizacji danego programu, która pozwala na wyłapywanie ewentualnych nieprawidłowości w jego realizacji i wprowadzaniu niezbędnych korekt umożliwiających osiągnięcie wcześniejszych założeń. Ewaluacja natomiast ma za zadanie sprawdzenie czy w wyniku podejmowanych działań powstały spodziewane rezultaty oraz czy przełożyły się one na realizację wyznaczonych celów.

Opracowanie systemu monitorowania i ewaluacji umożliwi gromadzenie bieżących danych dotyczących postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu celów założonych w Strategii. Pozwoli na obserwację rezultatów prowadzonych działań, a w razie potrzeby na wprowadzenie niezbędnych aktualizacji oraz korekt. Zakres monitoringu i ewaluacji Strategii wyznaczają określone w niej cele szczegółowe, działania priorytetowe oraz zaplanowane przedsięwzięcia. Monitoring Strategii prowadzony będzie w zakresie finansowym oraz rzeczowym. Zakres finansowy dotyczyć będzie monitorowania poprawności oraz efektywności wydawanych środków, natomiast zakres rzeczowy związany będzie z efektywnością podejmowanych działań oraz postępem we wdrażania Strategii.

Ewaluacja Strategii będzie prowadzona w celu określenia rzeczywistych efektów zrealizowanych projektów i inwestycji w niej zapisanych, a jej ocena opierać się będzie na pięciu zasadniczych kryteriach:

1. Skuteczność – pozwala określić czy zostały osiągnięte cele Strategii założone na etapie programowania.
2. Efektywność – pozwala ocenić poziom ekonomiczności Strategii.
3. Użyteczność – pozwala ocenić zgodności celów Strategii z faktycznymi problemami i potrzebami grupy docelowej.

4. Trafność – obrazuje, do jakiego stopnia cele Strategii odpowiadają potrzebom wskazanym do danego obszaru.
5. Trwałość – pozwala określić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Strategii będą trwać po jej zakończeniu.

Ewaluacja działań zawartych w *Strategii Rozwoju Gminy Poraj na lata 2016–2026* zostanie podzielona na następujące części:

- *ex-ante* (przed realizacją Strategii) – stanowiąca instrument ułatwiający podejmowanie spójnych decyzji; ocena ta została przeprowadzona przed opracowaniem niniejszej Strategii;
- *on-going* (na bieżąco) – instrument obserwacji prowadzonej przez Zespół strategiczny, który będzie przygotowywał sprawozdanie z realizacji Strategii, w co najmniej dwuletnich okresach.
- *mid-term* (w połowie okresu realizacji) – służąca przede wszystkim jako instrument, w wyniku którego nastąpi aktualizacja Strategii;
- *ex-post* (na zakończenie Strategii) – służąca ocenie zgodności i efektywności zrealizowanych działań w ramach Strategii z założeniami i celami przyjętymi w niniejszym dokumencie.

Wprowadzenie systemu monitoringu oraz powiązanego z nim systemu ewaluacji pozwoli wyeliminować w dużym stopniu problem dezaktualizacji założeń i celów zawartych w Strategii wynikający ze zmieniających się warunków funkcjonowania podmiotów realizujących poszczególne projekty, zmian prawodawstwa oraz innych warunków i okoliczności mogących wpłynąć na zasadność podejmowanych działań. Oprócz modyfikacji poszczególnych elementów Strategii w trakcie jej realizacji możliwe będzie uwzględnienie nowych, dodatkowych działań (zadań), które będą wpisywać się w wyznaczone cele strategiczne i operacyjne.

Za wdrożenie Strategii odpowiedzialny jest Wójt, natomiast za prowadzenie monitorowania i ewaluacji Zespół strategiczny powołany przez Wójta na etapie opracowania Strategii. Zespół składa się z członków będących pracownikami Urzędu Gminy. Zespół strategiczny będzie się zbierał co najmniej raz na dwa lata, a do jego zadań należeć będzie m.in.:

- przedstawienie wniosków z realizacji poszczególnych celów priorytetowych;
- monitorowanie oraz ocena wdrażania poszczególnych działań;
- sformułowanie wniosków i zaleceń odnośnie wprowadzenia usprawnień w kwestii wdrażania Strategii;
- opracowanie sprawozdań z posiedzeń.

Przewodniczący Zespołu strategicznego zobowiązany jest przedstawić Radzie Gminy sprawozdanie sporządzone przez Zespół strategiczny. Rada Gminy analizować będzie postępy w realizacji Strategii.

Rada Gminy, jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza, będzie mieć za zadanie:

1. akceptację sprawozdań z realizacji Strategii, w szczególności osiągnięcia celów i rezultatów;
2. analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści Strategii Rozwoju;
3. aktualizację Strategii Rozwoju;
4. uwzględnienie zadań zaplanowanych do realizacji przy przyjmowaniu budżetu gminy oraz wieloletnich planów inwestycyjnych lub innych dokumentów strategicznych o znaczeniu lokalnym.

Informacje na temat stanu realizacji Strategii będą przekazywane mieszkańcom gminy, jak również wszystkim zainteresowanym za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy Poraj, a także podczas spotkań z różnymi grupami społecznymi, w tym mieszkańcami, przedsiębiorcami, stowarzyszeniami itp.

Monitorowanie przebiegu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy powinno być procesem ciągłym. Sporządzany raport powinien wskazywać na zachodzące przeobrażenia i tendencje rozwoju oraz umożliwiać dokonywanie oceny stopnia realizacji zapisanych celów.

3.2. Wskaźniki realizacji Strategii

W celu skutecznej ewaluacji Strategii niezbędne są dane umożliwiające przeprowadzenie oceny, m.in. porównania stanu przed, w trakcie i po realizacji Strategii. W tym celu wskazano szereg wskaźników, które pozwolą na zbadanie czy wpisane w dokumencie cele i działania są realizowane prawidłowo i można zaobserwować poprawę, stagnację lub pogorszenie sytuacji w gminie. Wskaźniki dotyczą ogólnych zmian podstawowych wartości w sferze społecznej, przestrzennej i gospodarczej, które zaszły w trakcie realizacji Strategii.

Dla usystematyzowania prac nad monitoringiem opracowano listę podstawowych mierników pozwalających skutecznie monitorować postępy realizacji strategii. Do monitoringu można zastosować te same wskaźniki, które zastosowano do diagnozy aktualnej sytuacji w gminie przy tworzeniu dokumentu:

- liczba ludności gminy,
- liczba urodzeń i zgonów,
- przyrost naturalny,
- saldo migracji,
- odsetek liczby osób poszczególnych grup ekonomicznych,
- liczba dzieci w wieku 3-6 objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie,
- liczba uczniów szkół podstawowych w gminie,
- liczba uczniów szkół gimnazjalnych w gminie,
- liczba porad podstawowej opieki zdrowotnej świadczonych w gminie,
- liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie,
- liczba rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego,
- liczba działających fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców,
- procentowy udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców w gminie,
- liczba gospodarstw rolnych na terenie gminy,
- dochody ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy,
- dochody własne w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy,

- wydatki ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy,
- długość sieci wodociągowej,
- liczba podłączeń sieci wodociągowej prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania
- liczba osób korzystających z sieci wodociągowej,
- długość sieci kanalizacyjnej,
- liczba podłączeń sieci kanalizacyjnej prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania
- liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej,
- długość sieci gazowej,
- liczba podłączeń sieci gazowej prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania,
- liczba osób korzystających z sieci gazowej,
- struktura użytkowania terenu.

Wskaźniki można przedstawiać w formie następującego rejestru:

Lp.	Wskaźnik	Rok		Źródło danych	Procentowa zmiana	Tendencja	Interpretacja
		Rok bazowy	Rok monitoringu				
						<p style="text-align: center;"> rosnąca </p> <p style="text-align: center;"> malejąca </p>	Charakter zmian: <p style="text-align: center;"> pozytywny </p> <p style="text-align: center;"> bez zmian </p> <p style="text-align: center;"> negatywne </p>

Spis tabel i schematów

Tabela 1 Analiza SWOT	12
Tabela 2 Drzewo problemów	16
Tabela 3 Cele szczegółowe i działania priorytetowe	20
Tabela 4 Przykładowe zadania w ramach poszczególnych działań	28
Tabela 5 Wykaz dokumentów strategicznych	32
Tabela 6 Matryca zależności wsparcia finansowego na założone cele	37
Tabela 7 Harmonogram realizacji zadań zaplanowanych w Strategii.....	45

Spis rysunków

Rysunek 1 Wizja, misja i cele główne Gminy Poraj	19
--	----